

Abone Şeraiti	
DAHİL İÇİN	HARİÇ İÇİN
Seneligi : 1400 kuruş	Seneligi : 2700 kuruş
Altı Aylığı : 800	Altı Aylığı : 1500
Üç Aylığı : 450	Üç Aylığı : 850
Nüshası her yerde 5 kuruş	

YARIN

BAŞMUHARRİRİ : ARİF ORUÇ

İdarehane	
Istanbul Ankara caddesinde	Tel. Santral Ist. 24316
dahil mahsus	Dahili No. 1 Başmuharrir
Telgraf Istanbul (YARIN)	No. 2 Müdüriyet
Posta kutusu Istanbul 395	No. 3 Tahrir
	No. 4 Muhasebe
Gönderilen evrak iade olunmaz	

Yeni "Çiftçi ve İşçi," fırkasının programı bütün sair erbabını kucaklayacak geniş bir mahiyettedir. Bütün müterakki milletlerin programları tetkik olunuyor!

Ne istiyorlar?

İşlerin gayet yolunda olduğunu, halkın refah ve saadet içinde yaşadığını mü söylemek lâzım?

Arif Oruç

Hükümet gazetelerine bir parça mutedil ve insaf olmaları tavsiye olunur. Muhallif gazetelerin yapamadıkları, munsif davrandıkları neşriyat, aksine olarak en ciddi, en ağır bağı olması icap eden hükümet gazetelerinde görülmektedir.

Bu derece asabiyete kapılmanın, bu kadar sinirli görünerek sağa sola yıldırımlar yağdırmanın manasını anlayabilmek cidden müşküldür.

İki gazete arasında en çirkin, en iğrenç küfürlerle başlıyarak, İstanbulu tiksindiren neşriyat arasına diğer muhalif gazeteleri karıştırmak istemenin, onlara da uluorta yürümenin, hikmeti ne olabilir? Bunu teferriş edebilmek te imkân haricinde bulunuyor.

İstenen şey nedir? Hükümetle, Halk fırkası ile alakası bulunmayan gazetelerin susmaları, hükümetin her yapıp ettiğini alkışlamaları mı? Yoksa memleket işlerinden bahsedilirken, her tarafta kum deryası gibi para pul kaynadığı mı? Alış veriş bolluğundan esnafın ağızları kulaklarına gittiği mi? Lehülhamt Türkiye'nin dört köşesinde tek işsiz kalmadığı mı? Vergilerin fazlasıyla tahsil edildiği mi? Devlet bütçesinin dolup taşıdığı, Avrupa'nın Türk mallarına fevkalade rağbeti artmak itibarıyla, ihracatın yüzde Bin arttığı mı yazılmalı, ya ne yapılmalıdır?

Bunların her biri, günün beş vaktinde durup dinlenilmeden yazılmalı, hattâ çarşı pazarlarda tellallar bağırılsa, halk kanar, inanır, muhalif gazeteler tarafından zehirlenip kandırıldıklarına iman getirirler mi sanılıyor? Şayet böyle ise, adetleri herhalde muhalif gazetelerin üç beş misline varan hükümet gazetelerinin neşriyatı, neden kifayet etmiyor? Burası da malûm değildir.

Gün geçtikçe, kaybeden kumarbazlar gibî, sinirleri gerilenlerin, âşap bozuklukları içinde sayık'ayarak atıp tutmayı şiddetlendirenlerin, netice itibarıyla muvafakat hesabına (hükümete ne kazandırdıkları cidden merak edilecek şeylerdendir.

Kendisinden vaziyeti itibarıyla ağır başlılık beklenen gazeteleri okuyanlar, halkı birbirine katarak yeryer ihtilaller çıkarmaya çalışan, azılı ve gözleri dönmüş Anarşistlerin, İstanbulu sarıp istila ettikleri vehmi karışında şüphesiz (Devamı 5inci sayfa)

İhracatçılarımız! Kurtuluyormuşsunuz!..

İkinci liman şirketi işe başladı!

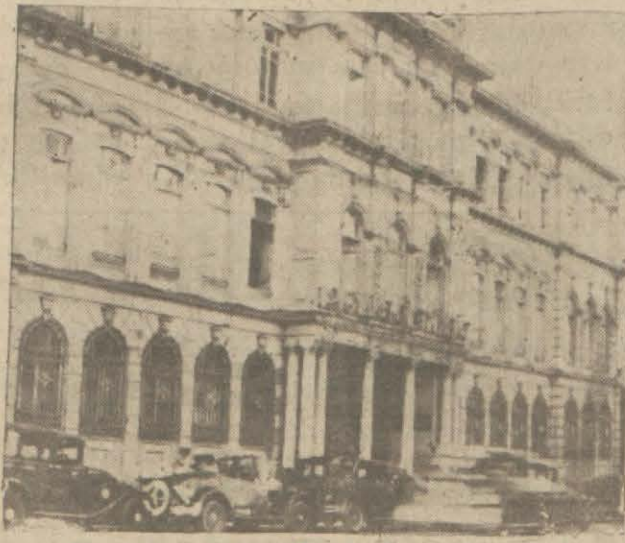
İş şirketi prensipleri arasında inhisar maddesinden hiç bahsetmiyor!

Bütün memleket tüccarı uğruna feda olunarak teşkil edileceğini yazdığımız "İş limitet," şirketi nihayet dün resmen faaliyete başlamıştır. Bu şirket hakkında bundan evvel her suretle bahsetmiş ve akibetinin liman inhisarı şirketine dönmeyeceğinden emin olduğumuzu yazmıştık.

Şirket, dün, matbuat ve tüccara gönderdiği matbu sirkülerinde şirketin memlekete yapacağı hizmeti ve ticareti hariciyeyi fevkalade inkişaf ettireceğini bildirmiştir.

Bu sirküleri görenler derhal büyük bir hayrete düşmüşlerdir. Çünkü: sirkülerde yalnız memlekete yapılacak hizmet zikredilmekte ve bu yüzden mahvolacak olan tüccarın da mallarını kontrol etmek noktası meskût geçilmektedir.

Fakat Tüccar bu sirkülere hemen hiç ehemmiyet vermemiş ve hükümet nezdinde bu şirketin salâhiyetlerinin tahdidini hakkındaki teşebbüsleri-

Yeni İhracat şirketinde mühim rol oynayacak olan İş bankası

nin bir an evvel bir neticeye irtisilmesi için Ankaraya bir heyet izamına karar vermişlerdir. Bütün tüccarın kanaati: İnhisar şekline olan bu şirketin liman şirketinin uğradığı akibete uğrayacağı noktasında toplanmaktadır.

Bir iki tüccarın cebini doldurmak ve varidatı pek az olan İş bankasının varidatını çoğaltmak kastile teşkil olunan bir şirket memlekete çok zararlı olacaktır. Çünkü birçok tacirlerin harice sevkedecekleri mallar vaktinde kontrol edilemeyecek ve böylece geri kalmalarına sebep olunarak mühim zararlar görülecektir.

Çocuklarınızı iyi muhafaza ediniz!

Esrarengiz suretle 6 çocuk. gaip!

İstanbulda bir Düseldorf canisi mi türedi? korkunç şayialar var..

Bu günlerde İstanbul esrarengiz bir hâdiseye sahne olmaktadır. (Devamı 5 inci sahifede)

Belediyede İstifalar!

Bütün mütekailler istifa etti!

Vali Ankaraya gitti

Belediyede çalışan mütekaillerin istifası ettikleri haberi teeyyüt etmiştir. Bu münasebetle Belediye reis muavini Hâmit B. diyor ki :

— Biz bu memurlarımıza eskiden maaşlarını ücretle tahvil ederek veriyorduk.

(Devamı 5.inci sahifede)

Tuhaf bir balon!

Zeki çekiliyor mu?

Kıymetli futbolcu bu balonu anlatıyor

Şanlı futbolcumuz Zeki (Yazısı 5 inci sahifede)

Dondurmacı kalbinden vuruldu!

Katil odabaşı Salih ve cina-yetin vuku bulduğu yer

Unkapanında dün bir cinayet olmuştur. Hüseyin Bey hanı odabaşı Salih on altı lira borçtan dolayı dondurmacı Hasanı katletmiştir.

(Tafsilatı 3 üncü sahifede)

Yeni Fırka

Programını, bütün dünya Çiftçi ve işçi fırka programlarını tetkik ederek hazırlamaktadır

Yakında hükümete verip faaliyete geçecek

(Çiftçi ve işçi) fırkasının teşkili takarrüp ettiğini efkârı umumiyemize tehalük ve müsareatle bildirdik. Memleketimizin bütün say erbabını ve binaenaleyh memleketin en büyük ekseriyetini temsil edecek olan Yeni fırkanın mutasavver programından da bazı maddeleri neşrettik. Telâşe düşen Halk Fırkası gazeteleri ilk ağızda bu program maddelerinin derme çatma olduğunu ileri sürdüler. Çünkü alışmadıkları şeylerin kendilerine öyle gelmesi gayet tabii idi.

Halbuki Yeni fırka programını mütehassıs bir heyet hazırlamaktadır.

Yunanistan, Romanya, Bulgaristan, Rusya, İsviçre, İtalya, İngiltere, Almanya ve Amerika milletlerinin çiftçi ve amele partilerinin programları getirilmiş, bunlar üzerinden tetkikat yapılmaktadır.

Bu programlar memleketimizin içtimai bünyesine ve ihtiyaçlarına göre tadil ve mezcâdilerle Yeni fırkanın programı tesbit olunacaktır. Binaenaleyh Halk fırkası gazeteleri önlerinde bütün dünya çiftçi ve işçi fırkalarının programları tetkik edilerek çıkarılmış müdevven ve etraflı bir program görecekları ve o zaman, Halk fırkası programının ne kadar derme çatma olduğunu anlayacaklardır.

Program tesbit olunduktan sonra hükümete resmen müracaat edilecek ve herşeye rağmen Yeni fırka faaliyete geçecektir.

(YARIN) dününden itibaren yeni yol ve hedef üzerinde yürümeye başlamıştır. Fırkayı teşkil edecek şahsiyetler meselesine gelince, bu da kanunî beyanname İstanbul vilâyetine verildiği zaman anlaşılacaktır.

Talebe yurdundaki hâdisenin sebebi ne?

Yurttan 16 Efendi niçin tardedildi?

Müessif bir hâdiseye sahne olan Tip talebe yurdu binası (Tafsilatı 5 inci sahifede)

Meşbus mu, tacir mi, politikacı mı, gazeteci mi, fırkacı mı, avukat mı, sarraf mı, milyoner mi, jurnalcı mı, yavuz mu? Anlaşılmaz vehbinin kerâkesi

Evvelâ böyle tamtakır velâmanîr önünde kırmızı küllâhı ispinöz gibi düşünürken.

Fırka yürü kulum dedi ve birden karun kesildi.

Fakat hâlâ gözü parada olan bu âkilüsservet ve şaribülleylin gözünü acep ne doyuracak?

Nasıl ve Niçin Muhallif Oldum?

— 4 —

23 Nisanda İzmirde hareket edildi

Hükümet bir beyanname neşredererek isyanlara sebep oldu

Müdafaai hukuk taazzuv ediyor - Hükümetin bir vesikâi tarihiye olan beyannamesi

Vazan: Sabık Halk Fırkası azasından

Vehbi, Yusuf Kemal Beylerden mürekkep bir heyet Anadoluya hareket etti.

Kuvvayı Milliye bu tarihte çete halinde topraklarımızı giren düşmanı iz aç ediyordu. 23 Nisanda Anadolu'da Büyük Millet Meclisi kurulurken Dürri zade İsmi fetvasını ısdar etti.

Bu fetvanın sonu şöyledir: "Emri âliden sonra hâlâ inat ve fesatlarında ısrar ederler ise mezburların habâsetlerinden bilât ve şerrü mazarratlarından tahliisi ibat olup "Fekatilu elleti tebgî hattâ tecî ilâ emrillah" nassı kerîmi mucibince katil ve kıtalleri meşru ve farz olur mu? beyan buyurula:

Elcevap Allahü taâlâ âlem olur,

Ketebühîfakir
Dürriyade Esseyyit

Abdullah Afianhuma

Ferit Paşa her taraftan işi bu kadar yoluna koyduktan sonra Kuvayı Milliye'ye karşı fetva mucibince bir ordu teşkil etti.

Bu ordu teşkilâtı için bütün mestur tahsisat sarfedilmekte idi.

(23) Nisanda bunlar İzmirde hareket ettiler.

Milli kuvvetler günden güne yoluna girdiği için bu para ile satın alınmış bir sürü insanı ademe gönderdi, Meclisi mebusan da fesholunmuş bulunduğu için hükümet bu çalışmada büsbütün hür ve müstakil kalmıştı.

Bu sırada İstanbul ve Anadolu arasındaki telgraf muhaberatı kesildi ve milli askeri hareket daha şumüllü bir mahiyet aldı.

Yavaş yavaş taazzuv İstanbul'da da Müdafaai hukukun yavaş yavaş taazzuv ettiği zaman bu vakittir.

Kürt Mustafa, Anzavur harıl harıl Vahdet'in için çalışıyorlardı.

Bazı yerlerde isyan Bu sırada Bolu, Konya ve yozgatta bazı serkeşlikler zuhur etti.

(Büyük Millet Meclisinin 30 Tegrini evvel ve 1 Tegrini sani içtimalarında Bâbâlinin mahut telgrafları müzakere edilmiş ve bu hâdisat mevzuu bahis olmuştur.

Vahdetinin ve Bâbâli hükümetinin en son cinayetlerinden olan bu vekâletin tafsilatı tarihe bırakıyoruz. Biz umumiyetle hakikatleri sarîh bir surette anlatabilmek için bu zaman cereyan eden hâdisatın bir hülasasını yapıyoruz.

Beyanname Hükümetin bundan evvel halka hitaben neşrettiği beyanname de çok şayanı dikkat bir vesikâi tashiyedir.

Hükümet diyor ki: "Devleti Osmaniye bugün misli görülmemiş bir muhatası içindedir.

(Devamı var)

Hayvan Borsası Belediye'ye veriliyor!

İktisat vekâletinin bu fikre mütemayil olduğu söyleniyor

Hayvan borsasının vaziyetinin ne şekli alacağı gene münakaşa mevzuu olmağa başlamıştır.

Hayvan borsasının Belediye'ye devredileceği kuvvetle şayidir.

Esasen, evv'e de Belediye iktisat vekâletine müracaatla böyle bir talepte bulunmuştur. Hattâ, o zaman İktisat vekili Mustafa Şeref B. de bu fikre temayül göstermişti. Yalnız, bu fikri, bütün senesinin hitamında nazarı itibare alınmasını kabul

etmişti. Bu müddetin hülûl etmesi üzerine Belediye yeniden bu hususta sarfı faaliyete başlamıştır.

Maamafih Hayvan borsasının Belediye'ye devri hakkında Ticaret müdürlüğüne henüz İktisat vekâletinden bir iş'ar vaki olmamıştır.

Ticaret müdiri Muhsin B. bu hususta muharririmize âti-deki beyanatta bulunmuştur:

— Bu bapta resmen bir güne malûmata malik değilim. İktisat vekâletinin noktai nazarı hakkında da bize bildirilmiş bir şey yoktur.

Belediye

Nihayet bir daire açıyor

Beşiktaşta yeni açılacak Belediye şubasının noksanları ikmal edilmiştir. Reiscümhur Hznin tasdikine arz edilen bu mesle dün tasdik edilerek İstanbul Belediyesine gönderilmiştir.

Daha evvelden kadrosu, bütçesi tesbit edilmiş olduğundan yakında faaliyete başlayacaktır.

Çelebi b'zde de böyle olur iktisat dediğin!

Mavunacılar

Liman şirketinden el'aman diyorlar

Liman şirketi ile mavunacılar arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Liman şirketi yeni bir talimatname ile mavunacıları ücret vermek istiyor bununla mavunacıları bir amele gibi çalıştıracak, çalıştırmadığı günler ücretini kesecektir.

Mavunacılar bu talimatnameye tamamen muhalif bulunmaktadırlar. Bu münasebete "344" mavunacı aralarından "8" arkadâşını haklarını korumak için müessil seçmiş, birde avukat tutmuşlardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Adliye Vekili

Adliyeyi teftiş ediyor!

Bir kaç gündüzenberi şehrimizde bulunan Adliye vekili Yusuf Kemal B. dün Üsküdar Adliyesini teftiş etmiştir. Aynı zamanda Adliye müfettişi tarafından Üsküdar icrası muamelesi tetkik edilmektedir.

Vekil B. in Ankaraya bu gün hareketi kuvvetle muhtemeldir.

Bari sergisi
Henüz iştirak edip etmeyeceğiniz belli değil

Bari'de açılacak olan 2inci Şark nümune sergisi için Ticaret odası sarfı faaliyet etmektedir.

Şehrimize duvar ilanları asılmıştır. 6 Mayıs'tan 21 Mayıs'a kadar 15 gün devam edecek olan sergiye hükümetin iştirak cevabı ofis müdürlüğüne gelmiştir. Önümüzdeki Cumartesi günü yapılacak olan ofis komite içtimasında ofisin Bari sergisi hakkındaki noktai nazarı tesbit edilecek ve İktisat vekâletine bildirilecektir.

Adliye kodrosu

Adliye Kadrosunun bugün gelmesi kuvvetle muhtemeldir. Gelecek kadroya nazaran değişiklikler olacağı Adliye mehafilinde kuvvetle zannedilmektedir.

15 günde cüzdan almıyan esnaf cezalanacak

On beş güne kadar men-sup olduğu cemiyetten hüviyet cüzdanı almıyan esnaf tecziye edilecektir.

Darülfünunda tasarruf!

Bir mektebin senei devriyesi için Emin Parise gitti

Darülfünun emini M. Raşit B. bugün Fransaya gitmiştir. M. Raşit B. Parise "Kolej de Frans" in "300" cü seneyi devriyesi münasebetiyle yapılacak büyük merasimde Darülfünunumuz temsil edecektir. M. Raşit B. bir kaç gün kalacağı Fransada müteaddit. Darülfünunlarında ziyaret edecek

Vapurcular

Odaya cevap vermedi

Seyrisefainle vapurcular birliği arasında itilâf aktinden sonra, tüccar tarifelerinin pahalılaşığından şikâyet ediyor. Maamafih, bu şikâyetlerden resmen Ticaret odası malûmettar değildir. Çünkü, tarifelerin yükseldiğinden müstaki olanlar bu husustaki düşüncelerini Ticaret odasına bildirmemişlerdir.

Yalnız, bu meselenin şayanı dikkat tarafı, itilâfı yapanlar yani vapurcularla Seyrisefain Ticaret odasının istimzacına hiç bir cevap vermemişlerdir.

Vilâyet heyeti toplandı

Vilâyet idare heyeti dün Vali muavini beyin riyasetinde içtima etmiştir. İçtima 5 saat devam etmiş ve mübâdilere ait bazı meseleler halledilmiştir.

Vali muavini Fazlı Bey itiraf ediyor

Eytamın çektikleri Muhassesatı zatiyenin lağvından mış

Eytam ve eramil maaşatının tevziatı henüz bitmemiştir. Bir hazirandan beri vatandaşların çektiği azap, gördüğü müşkilât binlerce. Hattâ tevziat intizamızlığından tevellüt eden izdihamlarda vatandaşların kolları, başları kırılmış ve hesabı tutulmayacak kadar da bayılanlar olmuştur.

Bu yüz kızartıcı mesele hakkında tedbir alınıp alınmadığını Vali muavini Beyden sorduk. Verdiği izahatı aynen yazıyoruz:

— Müşkilâta ve izdihamla memurlar değil muhassesatı zatiye dairesinin tam maaşların tevzi edildiği sıralarda lagve dilmiş olması sebebiyet vermiştir. Çünkü bu dairesinin il-

gası hakkındaki emir 22 Mayıs'ta tebellüğ edilmiş ve bu dairesinin bütün işleri ancak sekiz gün gibi kısa bir zamanda Defterdarlığa teslim edilmiştir.

Maaş işleriyle meşgul olan maliye memurlarının da 30 Mayıs'ta mal müdürlüklerine tayin edildiklerini nazarı dikkate alırsak bu işte memurları değil, devir müddetinin azlığını kabahatli tutmak lâzım gelir.

Fakat şunu da ilâve edeyim ki, bundan böyle yapılacak tevziat Muhassesatı zatiye dairesinininkinden de daha muntazam olacaktır.

Maaşların tevziine bir iki gün daha devam edilecektir. Dünkü tevziat çok muntazam olmuştur.

Müstantik Hikmet B. Vekâleti dava etti

Hikmet B. Bursaya gitmediği için müstafi addedildi

Kadriye Hanımın kendisini isticvabı esnasında tahkir edildiğinden bahsile Müstantik Hikmet B. aleyhine dava açtığı ve Hikmet Beyin nerede olduğu malûm olmadığından tebligat yapılamadığı malûmdur.

Hikmet Bey'e bir kaç gün evvel Günanda tebligat yapılmıştır. Hikmet Bey dün şehrimize gelmiştir.

Çarşamba günü yapılacak olan muhakemesinde ağırceza hazır bulunacaktır. Şehrimizin hemen bütün kibar tabakası bu dava ile pek

fazla alâkadar bulunmaktadırlar.

Hikmet Bey aynı zamanda Bursadaki vazifesine gitmediği için vekâletçe müstafi addedilmiştir.

Hikmet B., haber aldığınıza göre Adliye vekâleti aleyhine kendisini usulsüz olarak Bursaya naklettiği için dava ikame etmiştir. Bu davayı Şûrayı Devlet tetkik etmektedir. Şûrayı Devletin Adliye vekâletine gönderdiği lâyhaya Vekâlet henüz cevap vermemiştir.

40 kişi

Ticareti bahriyeden açığa çıktı

Reis muavinide açığa

Ticareti bahriye müdür-lüğünün kadrosu gelmiştir. Yeni kadroda (40) memur açığa kalmıştır. Bunlar meyanında Liman reisi muavini Nazif Bey de vardır.

Ticaret müdiriyeti kadrosu da aynen ıpka edilmiştir. Hem memurların adedinde tenakus yoktur, hemde maaşlarda!

Borsanın vaziyeti

Çok fena

Zahire borsasının mali vaziyetinin salâh bulup bulmayacağı hakkında tereddüt ve kaydı ihtiraziler devam ediyor.

Geçenlerde, Ticaret odası Zahire borsasına (4000) lira avans vermiştir. Fakat, geçen sene ve daha evvel de ticaret odası zahire borsasına yardımda bulunmuştu. Şimdi borsa Ticaret odasına minhay-selmecmu (20,000) lira borçludur.

Emniyet

müdürü gelmiyor

Eniyeti umumiye müdiri Tefvik Nadi beyin şehrimize geleceği şayısı mevzuuk mem-badan aldığımız malûmata nazaran asilsizdir.

Dereceli ölümler

Mezarlıklar işi adlı yürüdü

Belediye mezarlıklar müdiriyeti mühim bir faaliyet arefesindedir. Üç büyük mezarlık tesis edilecek, ve bu mezarlıklarda ölümlerin defni için üç derece üzerinden muayyen para alınacak. Bundan başka yine ayrıca aile mezarlıklarında tahsis edilecektir.

Müdiriyet bu güne kadar bir hayli tetkikatta bulunmuştur. |

İlk defa eski mezarlıkların ıslahı düşünülmüş ise de top-rağın cesedi az bir zamanda eritmediği görülmüştür.

İkinci bir manide eski mezarlıkların tanzimi icrasında aile mezarlıklarının kaldırılmak istenmesi, her halde bir takım müşkülâtı mucip olmaktadır.

Üçüncü bir sebebi de zaten mevcut mezarlıkların şehrin ortasında olmasıdır.

Belediye bunları her fırsatta kaldırmak niyetindedir. Bu maniler dolayısıyla yapılacak mezarlıklar İstanbul üç mün-tikasına dağılmıştır.

1 — Beyoğlu Şişli tramvay münthesından biraz ilerisi Büyükdere, yoluna giderken.

2 — İstanbul tarafında Sur haricinde.

3 — Üsküdar tarafında. bu mezarlıkların büyüklüğü İstanbul nüfus ve vefiyatı adedine göre tesbit edilecektir.

Grevciler inad ediyor

Tevkifhanedeki iki idam mahkûmunun açlık grevi yaptıklarını yazmıştık. Dün de bu iki grevci grevlerine devam ettiklerinden Tevkifhane tabibi tarafından zorla ağızlarından sırtına ile et suyu zerkedilmiştir. Mahkûmlar yanlarına gelen gardiyanlara hakaret etmektedirler.

Âli iktisat

Meclisi niçin toplanmıyor?

Âli İktisat meclisinin toplanmamasında bazı âmillerin mevcut olduğu söyleniyor.

Fakat bu hususta, ileri atılan bütçede tasarruf yapmak meselesi tehir satki değildi.

Şu muhakkak ki âli iktisat meclisinin içtima etmesinde madi hiç bir engel mevzuu-bahs olamaz. Şehrimizin iktisat mehafiline nazaran, Âli İktisat meclisi azasının ferî megguliyetinden haziranda toplanması tehir edilmiştir.

Çünkü, ekseriyeti hâsıl olamayacağı düşünülmüştür. Âli iktisat meclisi azasının bazı'arı seyyahattedir.

Meselâ, kimi Amerikaya gitmiştir, kimi de karadeniz sahilleri havalisine.

Evkaf, Üsküdar tramvaylarına iştirak ediyor

Evkaf, Üsküdar tramvay şirketinden 150.000 liralık hisse senedi alacaktır.

Sofya sefiri

Yeni Sofya sefiri Tefvik Kâmil B. bu ay sonunda Sofyaya gidecektir.

Para piyasası

Dün İngiliz lirası 1030 kuruş üzerinden muamele gör-müştür. Dünyu muvabade de 661 kuruştadır.

KÜŞ BAKIŞI

Bu telaşa,
Lüzüm ne?

Yeni fırka...
Köklenen "Halk fırkası",
ndan sonra, ortaya çıkmak
istidatını gösteren fırkaların
mecazi isimleri nedense hep
"Yeni fırka" oluyor.

Eskimek ve genişlemekten
her zaman için nasipleri ol-
mayan bu teğekküllerin her
kımıldanışında, karşılıklı te-
laşa düşüyorlar.

Şimdide, "ÇİFTÇİ VE İŞÇİ
Fırkası", "NAMİLE" ortaya
atılan bir ismin etra-
fındaki tecesüsler denize
atılan bir taş gibi, gittikçe
geniş geniş halkalanıyor.

— Ne oluyor?

— Ne var?

— Yeni bir fırka yapı-
yor musun?

— Kim yapıyor?

— Telefonla soruyorlar.

— Telgrafla malumat isti-
yorlar.

— Mektupla izahat talep edi-
yorlar.

— Bizzat gelip gidenlerin ar-
zularını yerine getirmek için
bu uzun günlerin saatleri ye-
tiyor.

Bir gazeteci her zaman için
yeni ve taze haberler bulmak,
karşılıklı yetiştirmek mecbu-
riyetindedir. Uydurma ve ma-
nasız olmamak şartıyla her
haberini bu meslek için sonsuz
bir ehemmiyeti vardır.

Biz, bildiğimizi ve nihayet
duyduğumuzu yazıyoruz. Bun-
da telaş edecek ne var?

Bilhassa hübhümet gazete-
lerinin heyecana düğümlerine
aklımız ermiyor.

Yeni firkanın ilk haberini
veren "YAKIN", olduğu için mi
bu yaygara?

Merak etmeyin ekmekleri-
niz elinizden gitmiyor.

BÜRHANETTİN ALİ

Lâgiv mi?

Müfti Efendi böyle bir
şey yok diyor

Diyanet işleri ve Müftü-
ğün lâgvedileceği söyleniyor.
Bu hususta bir muharririmizi
Müftülüğe gönderdik. Müftü
Ef:

— Böyle bir şeyden henüz
malumatlar değilim. Bir emirde
almış bulunmuyorum. Dedi.

Hizmetçiler beyanname
ücreti vermeyecek

Hizmetçilerin Belediye
beyanname verecekleri yazıl-
mıştı.

Muhtarlar bunlardan ücreti
almıyacaklardır.

Tefrika No. 3

ERBEK ELİNDE
RADIN

Muharriri:
Raymonde Machard

— Fransız edebiyatından büyük aşk romanı —

Mütercimi:
Ahmet Türkân

170 inci binden tercüme edilmiştir...

Ondan evvel bize hastanın
hastaneye gelmeden evvel
nöbeti geçirip geçirmediğini söy-
le. Dediler.

Bir sinir buhranı geçirdi.
Buhran gece gelmişti.

Vak'a şöyle olmuştur: Ba-
na bir yumruk attı, bunun
üzerine ayandım

Kendisine sordum, ne olu-
yorsa, diye. Yataktan atla-
dım, kibrit aramağa başladım,
aklım kayıptı kibrit bulamıyor-
dum.

Sonra...

GÜNÜN VAKASI

Odabaşı Salih dondurmacı Hasa-
nı bıçakla kalbinden vurdu

Bu şerir adam, 16 lira gibi pek az para için bıçakla
Hasanı yedi yerinden vurmuştur

Dün gece 10 raddelerinde
Unkapanında bir cinayet ol-
muştur. İç yüzü hakkında
almış o'duğum munzam ve
mufassal malûmatı bildiriyor-
rum:

Salih kimdir?

35 yaşlarında kısa boylu
esmer, odabaşı Salih Aslen Elâ-
zizli olup onbeş sene evvel şeh-
rinize gelmiş ve yerleşmiştir.

Hayli müddet esnaflik,
amelelik, yaptıktan sonra
odabaşılık yapmağa başlamış-
tır. Bir çok hanlarda çalıştıktan
sonra Unkapanında bir
hana gelmiş, düne kadar bu
hanın odabaşılığını yapmağa
başlamıştır.

Odabaşılık

Bu han Unkapanında Zey-
rek caddesinde Hüseyin Bey
hanıdır. İçerisinde bir iki Türk
ailesi ile 30 kadar Kipti ailesi
oturmaktadır.

İşte, Salih buraya odabaşı
olur olmaz, Hatice isiminde bir
kadınla evlenmiş, altı seneden
beri bu handa karısı ile birlikte
oturmağa başlamıştır.

Kendini sevdirmemiş

Fakat bu müddet zarfın-
da da muhitinde ne bir kim-
seyi sevmiş, ne de bir kimseye
kendisini sevdirmiştir.

Sabah olur odasından aşı-
ğı iner, kapının önüne dikilip
kıptilere mütemadiyen:

— Kız Hümmüz, şurasını
sen temizle, kız Hacer, bura-
sını da sen yıka. Diyerek al-
lahın günü eziyet eder durur-
muş.

İşte kıptilerin de kendisini
sevmemeleri bu yüzden imiş.

Allahın günü bu gibi
eziyetleri Salih bunlara ya-
par, bunlar da çarına-
çar kattanmış. Fakat dün-
den itibaren bu zalim odabaşı
iglediği cinayetten dolayı ada-
letin pençesine düşmüştür.

Biri taraftan da kıptiler,
eziyetten kurtulduklarına mem-
nundular. Fakat zavallı maktul
Hasanın ölümüne vahlanmak-
tadırlar.

Hasan kimdir?

Hasan, Aslen Çankırılı olup
28 yaşlarında yakışıklı bir
gençtir. 3 yaşlarında iken
şehrimize gelmiş, büyümüştür.

6 sene evvel Atlamaşa'da
Kuruçeşme sokağında oturan
Kâmile hanım namında bir

kadınla evlenmiş, bu ane ka-
dar güzel geçinmeğe başlamış-
tır. Hasan kıyın kahvecilik,
yazın da dondurmacılık yapı-
rak hayatını kazanmış.

İşte hayatını kazanmak
için geçen sene yine bir kah-
ve açmıştır.

Bu kahve, Odabaşı Salih
hin idaresindeki hanın altın-
da olup, hana ait bir mahal-
dır. Hasan burasını kahve
yapmak için Odabaşı Salih'e
müracaat etmiş, neticede 7
lira icarla kiralamıştır. Sekiz
ay kadar oturmuş iş yapmı-
yacağını anlayınca kapamış-
tır.

Bunun üzerine Salih'e 16
lira borçlanmış, bir senetle
borcunu kabul ederek düka-
ndan çıkmıştır. Aradan bir
zaman geçmiş, Osman gene
seyyar satıcılığa başlamıştır.
Bir müddet böyle iş yaptıktan
sonra havaların ısındığını gö-
müş, takımlarını çikararak
dondurmacılık yapmağa baş-
lamıştır.

Bir kaç gündenberi bu işe
başladığını gören odabaşı Salih
hemen Osman'ın evine gitmiş,
16 lira alacağını söylemiştir.

Osman da bir kaç gün son-
ra bir miktarını vereceğini
göylemiştir. Bunun üzerine bir
kaç gün geçmiş, yani dün ak-
şam olmuştur.

Ulan denir mi?

Oda başı Salih bermutat
hanın önünü sulatmış ve sü-

30,000 lira

Verem mücadele
cemiyetine geldi

Veremle mücadele hakkın-
da verem mücadele cemiyeti
reisi Ali Paşa şu izahatı veri-
yor:

— Umumi merkezimiz
30,000 lira gönderdi. Banka-
dan alınca derhal faaliyete
gececeğiz. Bu para ile İstanbul
mutavassıt halkı için bir
sanatoyum tesis edeceğiz. Bi-
na için şimdiden münasip yer-
leri dolamağa başladık. Çam-
lıca ve Erenköy civarında
bina arıyoruz. Sanatoyum
şimdilik 30 yataklı olacaktır.

Hastaları buraya ücretle
alacağız. Yalnız bu ücret fazla
olmayacaktır. Bugün verem

hastalığın çocuklardaki şekli-
ne "havale" denir.
Koca, merakla sordu:
— Ha... ne dediniz, nesi
var?
Ebe, bu adama acıyarak
cevap verdi:
— Hiç, hiç, bir şeyi yok.
— Öyle ise tabii mi?
— Tabii... Fakat siz bize
artık lâzım değilsiniz.
— Pekii...
— Ve... Buradan dışarıya
çıkmalısınız.
— Gideyim mi?.. Ya onu
böylemi bırakayım?
Nöbetçi cevap verdi:
— Yeter boş boğazlık. Kay-
bedilecek bir dakika bile yok-
tur.

Hasta bakıcıya, bu ada-
mın dışarı çıkarılmasını işaret
etti.

Hasta bakıcı bedbaht zev-
ci koluna alarak nezaketle
dışarı çıkardı.

pürtükten sonra sandaliyesi-
ne kurularak oturmuştur.

Bu sırada zavallı Hasan da
dondurma takımları omuzunda
önünden geçmiştir. Bunu
gören, Salih hemen yerinden
fırlayarak:

— Hasan ulan Hasan di-
yerek çağırıştır. Hasan ge-
riye dönmüş ve Salih'in yanına
gelecek:

— Ayıp değilmi, Salih
efendi bana ulan diyorsun,
demistir. Bu söz üzerine Sa-
lih te:

— Namusunamı dokundu,
beyefendi?

Eğer dokundu ise borcunu
verde söylemiydim demiş-
tir. Bu sırada iş büyümüş,
yavaş yavaş ağır patirdisın-
dan tokat ve yumruk patir-
dısına binmiştir. O ara kom-
şular yetmişmiş, ayrılmışlardır.
Fakat, herkese karşı çalım
yapan odabaşı Salih, herne-
dense bu kavgadan hincını
olamamış, Osmanı döverek
cakanını yerine getirememiş
almaklıki hemen evine koşarak
bıçağını almış ve tekrar sokağa
fırlamıştır.

Bıçakla geliyor

Bu sırada zavallı Hasanda,
yine sokakta durmuş, komşu-
lara meseleyi anlatmağa baş-
lamıştır. Zavallı Hassan me-
seleyi anlata dursun. Arkasın-
dan bu şerir odabaşı Salih
gelmiş:

Katil

— Ulan bana Elâzizli der-
ler, 16 lira için değil 16 kuruş
için bile adam öldürürüm.
Demiş ve belindeki bıçağı za-
vallının kalbine saplamış, 5
yerinden yaralamış ve evine
kaçmıştır.

Zavallı Hasan kanlar
içinde yere yuvarlanmış, can
çekişmeğe başlamıştır. Bunun
üzerine vak'a mahalline yeti-
şen polisler şeriri yakalamış,
zavallı Osmanı da hastaneye
kaldırmıştır.

Fakat çok sürmeden Os-
man ölmüş, katil Salih te Ad-
liyyeye teslim edilmiştir.

A. S.

müptelâsi öyle hastalar var-
dır ki orta bir derecede mas-
raf ederek tedavi edilmek için
hastaneye meccanen alınmaz-
lar. Paraları da çok olmadığı
için Avrupaya gidemezler. İşte
biz bu gibi hastaları tedavi
edeceğiz.

Tam vakti idi...

Evet, tam vakti. Çünkü
hastanın gözünden yeni bir
nöbetin geleceği anlaşıyordu.
Çünkü, hasta, mütemadiyen
gözlerini kırıyor, yüzü git-
tikçe kızarıyordu. Ve dudak-
ları mosmor olmuştur.

— Kloroform... Çabuk,
tecrübe edelim.

Ebe koşturuyordu... Kloro-
formu bulanmış bir bezi has-
tanın burnuna yaklaştırmış,
onu teneffüs ettiriyordu.

Hastanın vücudunda nöbet
ile kloroform arasında kuv-
vetli bir mücadele başlamıştı.
Kadın yavaş yavaş açılmağa
yüz tutuyor ve tedricen nöbet
geçiyordu...

Nöbetçi, ebeye dedi ki:

— Nöbet geçti, lâzım olan
ilk tedbir yapıp, asistana
haber verelim.

— Evet, zaten tenbih et-
mişti. Profesörün muavint

Yarım milyon liraya

Türkiye
emniyeti

Plânları satılıyordu

İngiltere hizmetindeki-
leri saadete götürür!

— 4 —

— Manasız sükûnutuzdan
Yarım saat sonra karşınıza sizi
dehşetle mahcup edecek de-
recede bir genç kız getirirsem
hayret edermisiniz?

— Olabilir, fakat açık
mâna ifade eden bir suale
muhatap olabilmeye benim sa-
rih olmamama imkân varmı-
dır?

— Siz de, şahsınızla hiç
yakışmayan mütereddît bir
hal görmeğe birlikte bizi kor-
kutuyorsunuz!

— Nasıl?

— Nasıl olacak görüyo-
rum ki hiç çalışmak istemi-
yorsunuz. Merd olan fikir

adamları her zaman için her
mevzuda ve her yerde merd-
cesine sarıh açık bulunurlar.

— Beni de böyle zannedi-
yorsunuz?

— Elbette!

— Şimdi böyle olmadı-
ma siz kani oldunuz.

— Hayır, kani olmuş de-
ğilim fakat ısrarınızla hayret
ediyorum. Fikir adamları her
şeyden evvel insanîyeti düşü-
nürler. İnsanları mesut ede-
cek çareleri taharri ederler.

İşte sizden çok açık bir cevap
istiyorum, İngiltere devleti tah-
tâ memlûkiyetinde bulunan
saadet mi görmüş boğulmak
için kan mı?

— Bilmem?

Kuduz var!

Şehirde kuduz vaka-
ları arttı, dikkat!

Son günlerde şehirde ku-
duz vakaları çok fazla art-
mıştır. Sıhhiye müdiriyeti
vilâyete, belediyeye bir tes-
kere yazarak başı boş rokak-
larda dolayan köpekler hak-
kında tedbir alınmasını bil-
dirmiştir.

Halk bilgisi

Dernek seyahat yapacak
Halk bilgisi derneği bu ay
içinde Garbi Anadolu'ya bir
heyet gönderecektir. Heyet
İzmir, Aydın, Manisa, Balıkesir
vilâyetlerinde gezecek, halk
masalları ve türkülerini top-
layacaktır.

olduğu için onun bu işlerde
salâhiyeti vardır.

Ben hemen telefona koşa-
yım. Dedi ve ebe muayene
odasından dışarı fırladı.

Ebe, odadan çıktıktan
sonra nöbetçi bağardı:

— Firma

— Soğuk kanlı bir cevap:

— Ne istiyorsunuz, müsyü

Tibo?..

Hizmetçi kadın, elinde bir
parça ekmeği ısrâ ısrâ içerli
girdi.

— Çabuk arabayı getir,

koş...

Nöbetçinin gözüne bu es-
nada hasta bakıcı ilişti:

— Amma uzun dışarda
kaldınız ha...
— Zavallı bedbaht adama
acidım da onu biraz teselli
ettim. Nöbetçi talebe omuzlarını
silktili:

— Aman, bu kadınların
ince kalplerinden... Şimdi siz

— Çok güzel bilirsiniz,
Avusturya, Hindistan İngi-
zlerin elinde ve İngiliz işiyle
nurlanmadı mı? Hemen çok
kısır bir müddet içinde Mısır,
dünyanın en mamur bir
diyarı olmadı mı? Cehen-
neme misal gösterilen meşhur
Kerbela, İngilizlerin mukadde-
satına hizmetleriyle bu bir cennet
diyarına döndü mü? ve şimdi
Avusturyanın, Hindin, Mısırın,
Kerbela'nın sakin'eri dünyada
saadet bulmuş insanlardan
değil midir? Bunu inkâr ederse-
niz size söyleyecek bir tek sö-
züm yoktur.

— İstihfâmkâr balıklarla
beni tetkike lüzüm görmeyin
size soruyorum. İnsaniyet dü-
ğünceleleriyle İngilizlerin bu hiz-
meti tecelliye sayeste de-
ğil midir?

— Belki!

— Hah!.. Söyle biraz aç-
lımız, doğruya birlikte gidelim.

— Canım ben s'zi sarıh gör-
medikçe sarıh olmadı imkân
bulamam! İmalâ tashihli söz-
lerinizde kat'i bir mâna çik-
mam Mümkin değildir. Söy-
lemek istediklerinizi açık söy-
leyiniz, benden öğrenmek
istediklerinizi şephe etmeyin ki
açık öğrenebileceksiniz!..

— Görüyorsunuz, bize
korkulu bir ümit veriyorsunuz!

— Ne gibi?

— Siz insaniyete elinizden
geldiği kadar hizmet etmek
ve bu hizmetinizle zengin,
nihayetsiz zenginlik, refah ve
saadet bulmak ister misiniz?

— Yine garip şey soru-
yorsunuz, bunu istemiyen adamı,
dünyada nasıl tasavvur edi-
yor sunuz?

— Hayır, hayır, latîyet'e
söyleyiniz!

Esas itibarile hem insani-
yete hizmet etmek hem de ni-
hayetsiz bir servete malik ol-
mak ister misiniz?

— İsterim!

Ötümeye atılacak gibi ho-
yecan gösteren müteakillis
yüzlü İngiliz, birden geniş bir
nefes aldı. Kadife koltuğun
üzerinde adeta huzur ile seri-
liverdi. Muhaveremiz esna-
sında sünen prolamızı yak-
mak için bir kibrit çaktı, ken-
disi alelacele yakıttan sonra
kibriti bana verdi...

(Devamı var)

bana lüzumsuz, buradan ki-
mildamayınız.

— Merak etmeyiniz.

Hademe kadın, Firma ara-
bayı getirmişti. Nöbetçi has-
tayı arabaya aldı ve hizmetçi
arabayı uzun koridordan ile-
riye sürmeğe başladı.

Bu koridora birtakım ko-
ğuşların büyük pencereleri
açılıyordu. Koğuşlar hastalarla
dolmuştu.

Birçokları yastıklarından
başlarını kaldırarak dışarıyı
görmek istiyorlardı. Yüzlerce
çocuk doğurmuş kadınları,
hastaneye bu akşam gelen
yeni bir ıstırap kardeşi uy-
kularından uyandırmıştı. Uy-
kudan her uyanan kadın, el-
lerini azap ve acı çeken kar-
nının üstüne koymakta idi.

Bu koğuşlar anaların harp
meydanıdır. Onlar öüm ile
harp ediyor ki ortaya yeni

(Devamı var)

ZABITA MUHARRİRİMİZİN MÜŞAHADELERİ:

Esrarkeşler arasında BİR ÂLEM...

Yazan: Ahmet Süleyman

— 3 —

Japon Mehmet!..

«Nargilemizin boyu kız gibi.. Altı üstü davlumbaz gibi.. Yaf yuff!..»

Tahsine de canı gönülden bir nefes çekerek:

—Yaf yuf yezide- Çıksın iki gözü de, Bize hor bakanın, satalım yenge ve teyzesini de. Yaf, yuf, dedi ve Japon Mehmet uzattı. Japon Mehmet te aldı ve:

— Nargilemizin boyu kız gibi, altı üstü davlumbaz gibi. Çekeriz bizler bunu, sanki yutar gibi. Dedi ve çekti. Sonra Cin Aliye uzattı. Dokuz doğuran Cin Ali, nargileyi eline alır almaz, hemen uzun bir nefesle çekti ve:

— Sabahıl merdan, akşam gariban. On iki imam, sırrı yezidan. Vilâyeti Horasan. Mey bulur, meydan bulur ille de besusan, Dağıstan. Afeti meydan, mülk Süleyman, yetiş ya imam Ali imdadımıza yuf, diyerek curahı gaire uzattı ve:

— Haydi şahım, asıl er-vaşın aşkına. Dedi.

Şair Pire Mehmet te aldı, bir iki hafif çekti. Sonra uzun ve derin bir nefes daha çekti.

Bunun üzerine nargile ortaya kondu ve şair hemen sazını çıkararak:

— Dem olmasın, zem. Pi-

rimiz İbrahim Etem. İçen deli içmiyen veli. Üstadımız Hacı Bektaş Veli. Dedi ve mızrabını sazının tellerine dokundurmuştu.

Zım zım da zım zım, diye şair sazını zimbirtada dursun. Gelelim biz bu, esrarkeşlerden fiyakalı Tahsine:

Tahsin, çok zengin ve çok yüksek bir ailenin biricik evladı imiş. Pederi aksaraylı maruf, eşekçi Mehmet ağa imiş. Hiç yoktan günün birinde zengin olarak han, hamam, köşk, yalı ve çift çubuk sahibi olmuştur. İşte bu zengin baba öl-

müş, yerine alle reisi Tahsin olmuştur.

Tahsin babasının mevkine geçer geçmez ilk işi, kazanın anahtarını alıp içini açmak olmuştur.

Kasanın içi lebalep, altın dolu olduğunu gören Tahsin, hemen ceplerini doldurarak kapamış, anahtarcağını da cebine koyarak sokağa fırlamıştır.

Aksarayın Valide camii önlerine gelmiş, karşısına çıkan lüks bir otomobile atlayarak Beyoğluna gelmiştir.

(Devamı var)

Poliste :

Bir çocuk Fatih apteshane- sine düştü

Sultan Ahmette Binbir direk mahallesine tersane sokagında oturan Ayşe Hanımın 1 buçuk yaşlarındaki Fatma kızı dün, Fatih apteshanelerinden birine düşmüş, boğulmasına ramak kalmışken kurtarılmıştır.

Garip bir vak'a

Keçecilerde Kaşıkçı sokagında sakın terlikçi Cemal Ef. nin hanesine Hacer isiminde bir misafir gelmiştir.

Bu misafire aynı mahalle sakınlarından kasap Ahmet namında birisi göz koymuş, yanına dilsiz Mehmetle Kadri isiminde iki kişi alarak Cemal Efendinin evini basmıştır.

İçeriye giren bu müteadditler Haceri aramışlar, bulamayınca Cemal Efendi ile refikası Lutfiye Hanımı yaralayıp kaçmışlardır.

Kadınların kavgası

Keçecilerde Karabaş mahallesinde sakın Arife hanım dün, ev sahibi Kebire hanımla kira meselesinden kavgaya girmiş neticede Kebire hanım Arife hanımı dövmüştür.

Bir sarhoş yakalandı

Dün gece Beyoğlunda, Glavanı sokagında biri son derece sarhoş olarak gezinmekte iken yakalanmıştır.

Adliyyede:

Hafi celse Cevriyenin davası böyle görülecek

18 yaşındaki Cevriyeyi kandırarak müşteriye çıkaran umumhaneci Münevverin geçen gün İkinci cezada muhakemesi esnasında tevkif edildiğini yazmıştık.

Dün bu davaya devam edilmiştir.

Heyeti hâkime Münevverin 300 lira kefaletle tahliyesine ve muhakemenin bademahafi olarak devamına karar verilmiştir.

Beraet ettiler

Rabia Hanımı dövmek suretile çocuğunu düşürdüğü iddiasile maznun [bulunan zevci Bahattin ve ebe Hatice Hanımın muhakemesi dün Ağırceza neticelenmiştir.

Heyeti hâkime cürmü sabit görmediğinden maznuların beraatine karar vermiştir.

Belediye inşaat için bütçede ne var?

Belediyede bu sene inşaat çok az olacaktır. Bütçede inşaat için yalnız 50 bin lira gibi bir para vardır.

Gider ayak

Taksim meydanında, Sirkın tahtalarını çalmakta olan Ahmet isiminde biri yakalanmıştır.

Alay mı ediyorsunuz?

İskân işleri bu Eylüle değil, gelecek Eylüle bile bitmez!

Dahiliye vekâletinden vilâyet gelen bir emre göre iskân işlerinin 28 Eylüle kadar sureti kat'iyede bitirilmesi bildirilmiştir.

Bu emir her ne kadar mübadil vatandaşlar lehinde ise de İskân dairesinin bugünkü vaziyetine göre değil 28 Eylüle, gelecek sene Eylülünde bile İskân işleri bitmeyecektir. Çünkü İskân dairesinde henüz muamelesi tekemmül etmemiş yüzlerce ve muamelesi tekemmül ettirilerek şimdiye kadar tapuya raptedilmemiş binlerce dosya vardır.

Mübadil vatandaşlarımızın on, on beş gün evvel üstüste Büyük Millet Meclisi ve Dahiliye vekâletine gönderdikleri yüzlerce imzalı şikâyetname, lerde İskân işlerinin Eylül gagesine kadar bitmeyeceğine çok kuvvetli bir delildir.

Mübadil vatandaşlardan, aldığımız malûmata göre, İskân işlerinin en fazla uzamasına Muhtelit mübadele dairesi sebebiyet vermektedir. Çünkü İskân dairesi taraftan-

dan muamelesi ikmal edilen her hangi bir dosya Tapuya gönderilmeden evvel tefevvüz edilen malın Yunanlı malı olup olmadığının tevkif olunmak üzere Muhtelit mübadele dairesine gönderiliyor.

Bu daire de tekkikatını en az üç ay gibi uzun bir müddetle bitirdiğinden vatandaşlar son derece mağdur oluyorlar. Halbuki evvelcede resmi makamattan aldığımız malûmata istinaden yazdığımız veçhile tefevvüz edilen malın ister Yunanlı olsun, ister olmasın bu işi Muhtelit mübadele dairesi tekkika salâhiyeti kanunîyesidir.

Çünkü İskân kanunu çok sarıhtır. Dahiliye vekâletinin mezkûr emri hem mübadil vatandaşları telâşa düşürmüştü ve hem de İskân işlerini altüst etmiştir.

Bu emir İskân değil, Muhtelit mübadeleyle verileydi belki işler mümkün olduğu kadar süratle bitmesine medar olurdu. Mübadiller bu emrin geri alınması için Vekâlet müraaat edeceklerdir.

bunun hiç birşey ifade etmediğini söylediler. Böyle mektuplar, hemen hemen her gün geliyordu. Bundan birisi çıkmazdı.

Üç erkek, salonda karşı karşıya oturmuşlar, kalplerine saniyeden saniyeye bir misli daha sıkıntı veren bir perişanı ile bekliyorlardı. Zaman geçtikçe, bir felâket olduğu ihtimalleri ziyadeleşiyordu. Nihayet, saat onbire doğru, bitişik odada zil çaldı; Titrediler. Ayak sesleri, hizmetçi ile boğuk boğuk ceryan eden mızıltsı bir muhavere, Enisi çileden çıkardı. Hemen ayağa kalkarak salondan dışarıya çıktı.

Açık duran kapıdan, iki adam görünce şiddetle olduğu yerde durdu. Hiç sesi yoktu. Sanki, Enis gelmeden evvel söylenen sözlerle, onun yanında devam edilemiyordu. Lâkin, (Devamı var)

Müşahabe :

Tarihteki vaziyetleri

İşçi kimdir? Bundan evvel işçinin manası?.. Fransada ilk amele fırkası.. Çiftçi ve vaziyeti?.. İlk nümune çiftlikler, ilk çiftçi fırkası

Doğmak üzere bulunan "Lâyük cümhuriyetçi çifci ve işçi fırkası", günün en taze ve en canlı hâdiseleri arasında yer almıştır. Çifci ve işçi haklarında elde müdevven asardan bir çok aksam iktibas ederek çifci ve amelenin tarihi vaziyetlerinden başlamak üzere tekâmül devrelerini birer, birer, kayt ve bu günkü işçi çifci teşkilatlarına, bunların bu günkü vaziyet ve cemiyet içinde aldıkları rolle, yaşayış tarzlarına, idarî siyâsi, iktimai, münasebetlerine dair karilerimize bazı malûmat vermeyi faydeli buluyoruz. "Larousse", işçiyi şöyle tarif ediyor:

İşçi, bir müdir veya sahibi servet bir zatın emir ve idaresi altında alimleri, elemeği ile para kazanarak karnını doyuran her insandır... Daha geniş manasile: Hizmetçilerden maada el ve kol emeği mukabilinde ücret alan adamdır.

Bu tarifler, 1873 tarihinden sonraya ait tariflerdir. Daha evvelerine gelince işçi ile mükemmil bir hayvan arasında fark görülmezdi: İşte Mısır ehramları.. Romalıların saray ve abidatı.. Yunanlıların medeniyet namına kurdukları âsar.. Hep bu sürü sürü insanlar tarafından kırbaça altında vücutte getirilmiş eserler değil midir?

Derebeylik devirlerinden Fransa büyük inkılabına kadar işçilerin vaziyeti hep böyle idi. Ve her yerde ve her zaman da bu olmuştur.

Büyük inkılâp, bütün sınıflar gibi işçileri de içine çekti. Ve inkılâbın hürriyeti amme ve musavvâti hukuk kaideleri, bütün vatandaşlara hür bir hava teneffüsü ettirdi ise de vatandaşların münferit ve müteferrik oluşu, işçi hukukunun nezdinde müdefaasız kalışını intâç etti: Bu hal direktuvâr, Tesrör, Konsülün ve birinci Napoleon devirlerinde hep aynı suretle devam etti. Ve bu hamisiz insanlar, makul ve gayri makul muharebelerde istenildiği gibi sarfedildiler..

1870-71 Fransa-Prusya harbi, Fransa vatanperverlerini bir çelik kale haline koymuştu. O zamana kadar münferit yaşayan halk, anladığı ki müctemi hareketler, daima eyi neticeler verir.

Harp bittikten sonra, işçiyi bir nokta etrafında toplamak için çalışıldı; uğraşıldı ve 1873 de ilk Amele fırkası temin teş'ili etti.

Amele, fırkayı tesisten ne bekliyordu?

Amele, çalışırsa kazanır ve kazanırsa geçinir. Şu halde kendi hakkında yapılan haksızlıkları bir takım makamlara şikâyet etmeğe, bunun için müteaddit defalar bu makamlara gidip gelmeğe, vakit kaybetmeğe amelenin vaziyeti müsait değildir.

Şu halde o, müntehip bir heyetin bu işlerle uğraşmasını muvafık buldu. Ve hakikaten fırkanın bu işleri takip eden murahhasları, ameleye pek çok yardım ifa etti. O zaman şüphe edildiği ve denildiği gibi amele fırkası derhal hükümeti ele alıp iş başına geçmek hevesinde değildi.

Fırka, doğrudan doğruya kan dökülmekleştin sulhü selâmet yolile emellerinin tahakkukunu beklemek arzusunı besliyordu.

Bu fırka, filhakika âmalinin tahakkuku için bir inkılâp beklemişti. Fakat bu noktaya vusul için fikirlerin işlenmesini beklemeyen salim hareket bulmuştur. Fırkanın gâyesi, bir kelime ile hülâsa edilmek istenirse, amelenin bir insan gibi muayyen bir zamanda çalışması, sermayedar zlmüne kurban olmaması ve insani haklarının insanca kabulüdür.

Çiftçilere gelince: Bunun tefriki de gene "Larousse", den alalım:

Çiftçi, toprak üstünde çalışarak ondan istihsal ettiği mahsul veya bu mahsulün esmani ile karınlarını duyuran insanlardır.

Bu insanlar, çok eski zamanlardanberi mevcut idi. Fakat Derebeylik tarihi, bu insanların Beyler altında birer esir olduğundan acı acı bahsedip durmaktadır. (Devamı var)

Ahmet Fırkan

Nebat hastalığı!

Bunun için bir tecrübe yapılıyor

Burnova hâşarat ve emraz enstitüsü müdürü Nihat Şevket bey nebat marazalarının tedavisinde çok faydeli ve ilâçların tertibine dahil olmaları itibarile istimali çok işe yarayan Piretron namı verilen nebatın tohumlarından miktarı kâfi celp ve berayi tecrübe zeredilmiştir. Çıkan fidanlardan miktarı kâfisi bazı meraklılara tecrübe maksadile verilmiştir. Bu nebatın mahsulünün cihan piyasasında kıymeti pek yüksektir. Mezkûr nebat kumlu ve basık arazide yetişebilir. İçin vilâyetimizin ekseri yerlerinde, bilhassa Urla ve Çeşme mıntakalarında müsait bir şekilde tekmil edilebileceği kuvvetle muhtemel görülmektedir.

İki ceset

Mesele mühim safhaya girdi

İzmir, 3 — Mehmet ve akrabasına ait iki cesedin Uzun Hasanlar köyü ihtiyar heyeti odasında bulunduğunu bildirmişti. Bu esrarengiz cinayete uzaktan şahit iki küçük çocuk zabıtaya ifşaatta bulundu. Vak'a çirkin ve çok fecidir. Katillerin yakalanması için şimdilik fazla malûmat vermiyorum:

SAHİBİNİN SESİ

En son çıkan

TÜRKÇE PLÂKLAR

ZEKİ Beyin

AX 1296 No.

Neva Hicaz gazeli. Lâyük tını ki

Anadolu türküsü

ÇIKTIM ÇINARIN BAŞINA

NERMİN Hanımın

AX 1305 No.

Sarı Kuş. (Tango)

Sarı Yasemin. (Tango)

FERYALİ HAFİZ HAKKI Beyin

AX 1307 No.

Müjgânların ucunda

Menim olası ay kız

HAFİZ ÖMER Beyin

AX 1308 No.

Mahur Sarkı:

GÜL YÜZÜNE AÇARSIN

Hicazkâr şarkı:

SUDA ÇIPLAK

Nizipli Deli Mehmed'in

AX 1313 No.

Millî türk. Halebin Yolları

Urfa Floyratı

Tefrika No : 22

Muharriri: Hüseyin Zeki

oturduktan sonra, acele işi olduğunu söyleyerek gitmişti.

O zaman, Hayri Efendi:

— Aşağıda mükemmel bir otomobilim var. Biraz daha bekle de, istediğin yere götürüvereyim, demişti.

Genç kadın, büyük bir nezaketle reddetmiş, çok uzağa Aksaray tarafına gideceğini söylemişti.

— Çok mühim bir iş.. sonra anlatırım size.. belki siz de işe karışacaksınız.. diye ilâve etmişti.

Sabri efendi, bütün kurnazlığına rağmen, Suzanı faz-

la söyletememişti. Suzan, Fûruze hanımı yanaklarından birkaç defa öperek, çıkup gitmişti.

Adnan Salim, Sabri efendinin verdiği bu mühim malûmatı polise bildirdi. Genç kadını, en son defa, Aksaray da görmüşlerdi. Hiç bir hababının olmadığı bu garip semtte ne işi vardı? Şüphesiz fakir bir aileye yardım için gitmiş olmalı idi..

O zaman Enisin aklına bir şey geldi. Karısının odasına girdi. Bazan böyle fakir ailelerden mektuplar gelir, o da

bu mektupları, ya masarın üzerine veyahut duvarda asılı duran çantamsı bir şeyin içine koyardı. Enis, böyle bir şey bulabilmek niyetile odayı aradı.

tarafı hiç bir şey bulamayınca tuvalet odasına geçti; Pencerenin yanında, tül perdenin bir bükümüne sıkışıp kalmış, buruşuk bir zarf gördü. Bunun üzerindeki damgada "16 Haziran", tarihi vardı. Zarf kağıttandı; üzerindeki yazı tahsili nakıs bir erkeğin çarçabuk yazısına benziyordu. Genç adam, kağıdı gayri ihtiyari burnuna götürdü, çok hafif bir tütün kokusu duydu. Bu pis zarfın içindeki mektubu bulmak ümidile tetkikatına devam etti. Bu mektup, belki de işine yarayabilirdi. Lâkin genç kadın onu beraber götürmüştü.

Zarfı, Adnan Salim ile amcasına gösterdi. İkisi de

Talebe yurdundaki hâdisenin sebebi ne? Yurttan 16 Efendiniğin tardedildi?

Sihhiye müdürü talebenin pijama ile müdüre çıktığını söylüyor!

Tip talebe yurdunda evvelki akşam müessif bir hâdisenin zühur ettiğini kaydetmiştir.

Bu hususta malûmat almak için dün Sihhiye müdürü Ali Rıza B. i bir muharremimiz ziyarete etmiştir. Müdür B. şu izahatı vermiştir:

— Bir kaç gündenberi yurttan çıkan hâdiseler bende alâkadarım. Yurttaki hâdiseler şudur:

Geçen gün bir efendi arkasında pijamalar olduğu halde Yurt müdürü Beye çıkarak "Efendim biz her akşam et, pilâv yiyemeyiz," diye şikâyetle bulunmuştur. Pek tabiidir ki bir müdürün yanına pijama ile çıkılmaz.

Müdür Bey de bu efendiyi Meclisi inzibata vermiştir. Meclisi inzibatta bu efendinin 15 gün tardı muvakkatine karar vermiştir.

İşte bu karar üzerine yurttan 15 efendi müdüre giderek arkadaşlarının haksız yere cezalandırıldığını ve bunun kanusuz olduğunu iddia etmişlerdir.

Pek tabiidir ki bu cezayı tayin eden makamı yolsuzlukla itham etmek doğru bir hareket olmadığı gibi mucibi cezalandırma bunun üzerine tek bir meclisi inzibat toplanmış ve bu efendilere de 15 gün tardı muvakkat cezası verilmiştir.

Bu cezadan Sihhiye vekâletini de haberdar ettik. Vekâlette cezayı tasdik etti. İşte

Ne istiyorlar?

(Başmakeden devam)

şarımaktadırlar. Bu Anarşistler kimdir? Nereden gelip nereye girmek istiyorlar? Muhterem ve sair buhranları içinde muvazenelerini kaybedenlerin şu nâraları aksediyor:

* Bu adamların maddi, manevi bütün varlıkları iki aç göz ve bir pis kışaktır. Anarşi, soygun, vargün, yağma peşindedir. Bunun için hükümetin her kolu bağlanmalı, Polis dağıtılmalı, jandarma tetiş edilmeli, mahkeme durmalı, halkta hiç bir kayıt ne ahlak, ne şeref, iman kaydı kalmamalıdır!..

Şu nâraları her sabah erkenden işitmeğe tahammül eden vatandaşların verecekleri hükmü gene kendi selim zevklerine bırakmak en kestirme yol olacaktır. Şifahane henüz kapatılan bir zavallı da, ancak bunun kadar ölçüsüz bığsız sayılamalarda bulunabilir.

Bu memlekette hapisneden, küfür ve tehditten başka nasıpları olmayan zavallı muhâfifler, hangi hazneler üzerine oturmuşlardır da, aç gözleri bir türlü döymüyor, pis kurşakları dolmak bilmiyor? İçilen köpüklü şampanyalarla geftali ezmelelerinden mi? Ya neden?

Polisin dağılmasını, jandarmenin tetişini, mahkemelerin durmasını isteyenler, bu sözleri söyleyenin humma sayıklamaları esnasında "Aynaya," bakmış olduğuna hükmetmeler yeridir.

Memlekette kanun ve adalet isteyenlere "Anarşist," diye haylanılacağı aklı, hayale bile getirilmek istenmezdi.

Muazır gazetelerin endişeli zamanlarındaki emsali si-lâh'ara müracat ettikleri, bu

bunun üzerine kaydettiğiniz mesele zühur etmiştir. Meclisi inzibatın kararı kat'i olduğundan evvelki akşam bu on altı efendi on beş gün için Yurttan dışarı çıkarılmıştır.

Şikâyetlere gelince..

— Talebe, Yurdun yemeklerinden şikâyet ediyor.

Halbuki haftada iki defa tatlısı olmak üzere yemek veren (ve her gün öğle yemeklerini gayet muntazam ve iyi bir surette olmak suretiyle Haydarpaşada veren bir yurt daha ne yapabilir?..

Lâstik Gedikodusu nedir?

Bundan sonra Sihhiye müdürü B. kılıkali mucip olan lâstik meselesini de şöyle anlatmıştır:

— Her sene talebeye ayak kabıdan maada içlik için lâstikte verilmektedir. Yalnız lâstiklerin bazısının çürük çıktığını nazari dikkate alan müdürüyet bu sene lâstik yerine daha sağlam olmak üzere ayak kabı vermiştir. Talebe arasından ise bu yüzden dedi kodu olmuştur. Bunun da Vekâlete bildirdik. bize badema lâstik vermemegi bildirdi.

Ben de bu emri müdürüyetle bildirdim. Sonra kiremitlerin boyandığını yazıyorlarmı?

Pek tabiidir ki mektebin inşaatı için de tahsisatı vardır. Ve o da sarfedilir. Biz binayı yıkacak değiliz ya! Tabii tamir edeceğiz.

Belediyede İstifa

(Birinci sahifeden devam)

Halbuki şimdi yeni kanun mucibince ücret olarak veremiyecğiz. Maas alacak olur larsa da tekaüt maaşları kesilecek, bunun için onlar da istifa ediyorlar. Yalnız bu kandan Doktor, Baytar ve Mühendisler müstesnadır..

Belediye bütçesi hakkında izahat vermek üzere Belediye reisi Muhittin B. de dün Ankara'ya gitmiştir.

Teşekkür

Selmamızın cenaze 'merasimine iştirak lûtfunda bulunan zevatı muhtereme ile 31 inci mektebin beşinci sınıf arkadaşlarına ve müdürleri Huriye Hanımefendiye ve suveri saire ile taziyede bulunan aile dostlarına ayrı ayrı teşekkürle teessürümüz dolayısıyla kudret yapamadığımızdan Validem ve kardeşim namına şükranlarımızı arz ederiz Efendim.

Doktor zade
Nadir Nail

memlekette yeni görülmüş şeylerden değildir.

Onlar bir zamanlar, Serbes fırka da gildi gitti. Şimdi iki buçuk gazeteye yıldırımlar yağdırılıyor. İhtimal bu iki buçuk gazetenin susturulması isteniyor. Velev bu da olsa, ne zannediliyor: Halk el kaldırıp hayır dua mı edecek? Gül gülüş-tanlık içinde "Bülbüller," mi saklıyacaktır?

Hakikat dikeninin gün geçtikçe sivrildiği, görülmüyor, anlaşılmıyor mu? Arif Oruç.

Yumurta Fiatları Düşüyor

Yumurta fiatları düşüyor. Bu tenezzülün başlıca saiki İspanyadaki karışıklıktır. Ayrıca, yumurtanın mebzuliyetini de ilâve etmiştir.

İspanya, yumurtalanımız için başlıca mahreçlerden birini teşkil ediyor.

Dahi i karışıklıklardan lîret düşmüştür.

Halbuki, İspanyollar, mübayaayı kendi paralarına göre yaptıklarından tabii onların, verdikleri fiat bizim paramızla az tutuyor.

İstanbulda (80-85) para Kastamonuda (60-65) paraya inmiştir. Harici ticaret ofisi, bu hususta bir takım tedbirler düşünmektedir.

Tuhaf bir balon!

Zeki çekiyor mu?

Kıymetli futbolcu bu balonu anlatıyor

"Zeki futbolu terk ediyor; artık onu sahada göremiyecğiz!," gibi sözler çıktı.

Hele bir akşam gazetesinde de böyle bir haber bildiriliyordu.

Senelerdenberi meşin top arkasından kogan, bize futbolun zevkini tattıran ve Türkiye'nin değil bütün Avrupanın bile takdirini kazananız olan Zekinin bugün böyle ani bir kararla futbolu terketmesindeki sebep ne?

Bunu öğrenmek için Zeki Beyle dün görüştük. Zeki Bey bize şunları söyledi:

— Dün bana telefonla futboldan çekilip çekilmiyeciğimi sordular. Bende bu haberin mevsimsiz olduğunu söyledim.

Fakat aradan ikinci bir sual sanki bir an evvel futbolu terketmemi ister gibi bu mevsimin ne zaman geleceğini soruyordu.

Bu tuhaf suale karşı? "Yakında!," dedim. Öyle bir zaman gelecek ki hepimiz tabiatile sporu bırakacağız. Fakat bugün için böyle bir şey yoktur. Belki ben gelecek sene oynamıyacağım..

Biz kendisinden çok istifade edilen Zeki gibi ince görülgü bir oyuncuyu daha pek çok zaman sahada görmek isteriz.

Galatasaray madalyaları

Galatasaray Spor kulübü riyaşetinden.

1— Kulübümüz 25 inci sene devriyesini idrak etmesi münasabete bu ilk çeyrek asırlık hayatı zamanında tatbik etmekte olduğu bütün Sporlarda kulübüne resmen İstanbul ve Türkiye şampiyonluğunu kazandırmış ve halen kulübümüzde mukayyet idmancılara huası olarak yaptırılan birer madalya hediye edilecektir.

2— Cemî Sporlarda Şampiyon çıkan takıma o sene velevki bir defa olsun dahil olanlar da madalya alacaklardır.

3— Bu şampiyonların listeleri hazırlanmaktadır. Her hangi bir sebeple unutulmamaları için isimlerini, adreslerini ve oynadıkları senelerle Sporun nevini idare Heyetimize bir mektupla bildirmelerini Şampiyonlarımızdan ehemmiyetle rica ederiz.

Ekmek Fiati Düşüyor

Anadoludan fazla buğday gelmeği bağlamıştır. Bu vaziyet ekmekler üzerinde ilk tesirini dün yaptı. Ekmek on para daha ucuzladı. Eski fiatı "9.25,"di. Çarşamba gününden itibaren "9," kuruştan satılacaktır.

Çocuklarımız

(Birinci sahifeden devam)

Birbiri arkasına çocuk ve insan kaçırları olmaktadır.

Fatihle oturan Gülizar hanımın on iki yaşındaki oğlu Cevdet dört gündenberi kayıptır.

Üsküdar Doğancılar da Salih Beyin yanında bulunan (20) inci mektep talebesinden (13) yaşlarında Turhan da ortada yoktur.

İstanbul Su şirketine çalışan 48 yaşlarında Sivaslı gül Mehmet te meydanda yoktur.

Rüşumat memurlarından Ziya Beyin (15) yaşlarındaki evladı manevi, Nişantaşında avukat Münir Beyin hizmetçisi (17) yaşında Emine Gülsüm, ve son zamanlarda kaybolan iki talebe, gimdiye kadar birer ikişer ortadan kalkmış erkek ve kadınların hayatları mematları hakkında hiç malûmat yoktur.

Evvelce Almanyadan gelen çocuk hırsızı ile bu kaçırlar arasında şayanı dikkat bir münasebet görülebilir.

Alâkadarlar arasında vaki rivayet ve şayialara nazaran İstanbuldan Ankara'ya deşet veren Landürüler, Düsseldorf gibi bir çocuk katilinin bulunduğu zannedilmektedir.

Maahaza bu kaybolanlardan bazılarının intihar etmiş olmaları ve diğerlerinin birer cinayete kurban olmasında ihtimal dahilinde görülmektedir. Bu mesele çok şayanı dikkattir. Henüz zabıtaca bu cihet ve kaybolanların vaziyetleri hakkında bir malûmat yoktur.

Polis, bu belki bütün dünyayı alâkadar edecek hâdiseyi meydana çıkaracaktır.

Henüz evvelki gün kaybolan iki talebe de bulunmamıştır.

Almanlarla yapılacak maçlar için tebliğ

Eintracht maçları tertip heyetinden:

Yarınki Çarşamba günü şehrimize muvasalatı beklenen Almanya futbol federasiyonuna mensup Leipziger Sportverein Eintracht futbol kulübü ile 12 ve 14 Haziran cuma ve Pazar günleri icra edilecek müsabakalar şunlardır:

1 — 12 Haziran Cuma saat 17.30 da misafirlerimiz Galatasaray.

2 — 14 Haziran Pazar günü saat 18 de misafirlerimiz Fenerbahçe ile oykayacaklardır.

Cuma günkü maçtan evvel İstanbul futbol heyetinin tertip ettiği resmi Şilt müsabakaları da yapılacaktır.

Divan toplandı

Ankara, (H.M.) — Fırka divanı İsmet Paşanın riyaşetinde toplanarak geç vakte kadar müzakeratta bulunmuştur.

Delaport'a ziyafet verildi

Ankara ((A.A.) Paris Hilit cemiyeti Profesör Delaport'a gerefine Türk tarihi tetkik cemiyeti tarafından bir ziyafet verilmiştir.

İşçi mebuslardan Neler istiyorsunuz?

İşçiler: Bu sütunlarımıza açıkça istediklerinizi bildiriniz.

42 senelik bir işçi Mürettip diyor ki: Bir çok amele teverrüm ederek mahvolmaktadır

Amelenin senelerden beri devam eden mesai saati meselesinin henüz hiç bir neticeye irtisilemediği malûmdur. Bu meselenin son intihap devresine kadar bitirilmiş olması büyük millet meclisinde bu seneye kadar hiç bir amele mebus bulunmamasına hamlediliyordu. Nihayet bu sene Meclis bir iki amele mebus görebildi. Türk amelelerinin derlerini dinleyüp bunları amele mebuslara bildirmeğe karar verdik.

Dünden itibaren de bir arkadaşımızı amele vatandaşlarımızla temasa memur ettik.

42 senelik bir işçinin arzuları

Muharririmiz dün ilk defa olarak 42 sene gibi uzun bir müddettenberi amelelik eden mürettipler cemiyeti reisi Hayri Beyle görüşmüştür. Hayri B. amele mebus arkadaşlarından şunları talep etmektedir:

— 42 senelik bir amele-yim. Bu kadar senedenberi sekiz saat çalıştığımı görmedim.

Halbuki işçinin aldığı yevmiye 8 saat çalışacak kadar, kalori vermeğe bile kâfi gelmemektedir. İşte bu yüzden birçok ameleler teverrüm

ederek mahvolmaktadır. Bundan başka ikinci mühim mesele de müesseselerde sıhhi tedbirler alınmamasıdır.

Bir işçi teverrüm ediyorda arkadaşları bunu ancak yatağa düştükten sonra anlayabiliyorlar. Bu yüzden de birçok zavallılar mahvoluyor. Üçüncü mesele ise; müesseselerin çoğu Türk işçisi yerine ecnebi tebaasını haiz bazı kimseleri işletmektedirler. İşte Türk işçisinin işsizlikten çürümüşüne en fazla bu mesele âmil olmuştur. Müstahdimin kanunu şim diye kadar hemen hiç tatbik edilmemiştir. Yukarıda arzet-tiğim mesele Türk işçisinin en büyük derilerini teşkil etmektedir.

Büyük Millet Meclisinde ameleli temsil eden arkadaşlarından yevmi mesainin 8 saate indirilmesini, her hangi bir müessesede sıhhi tedbirler alınmasının bir kanunla mecburiyet haline koydurulmağa çalışılmasını ve evvelce hükümet tarafından mevki meriyete vazolunan müstahdimin kanununun tamamen tatbikini temine çalışmalarını temennî ederim.

Bu, yalnız benim değil, bütün mağdur amelenin temennisidir..

Halktan bir tacir nihayet dava etti!

Kuruçeşme tehlikede! Kimyağır, büyük tehlike vardır. Buralarda iskân olamaz, diyor

Ali Vâfi Bey namında bir zat, gayri kabili telâfi zararlarından dolayı kömür şirketi hakkında mahkemeye müracaat etmiştir.

Heyeti hâkime Divan yolunda kimyager İbrahim Etem Beyle doktor Reşat Rıza Beyi ehli-vukuf olarak tayin etmiş ve heyetle birlikte mahallinde keşif icra edilmiştir.

Kimyager ne diyor?

İbrahim Etem Bey meşhuratını şu suretle anlatmaktadır:

— Kuruçeşme gibi boğarın mutena bir mahallinde kömür deposu olamaz. Zira, bu depolar mevcut oldukça oradaki evlerde ne oturulabilir, ne pencere açılabilir, ve ne de kiraya verilebilir.

Pek ince tetkikattan sonra elbise dolaplarında ası ve bohça deruunda mahfuz bulunan

elbise ve çamaşırlara varıncıya kadar kömür tozu nüfuz ettiği görülmüştür.

Ehemmiyet'e şunu soy-yelim ki Kuruçeşmede oturma-nın helâde yemek yemekten farkı yoktur.

Reşat Rıza beyle müştere-ken tanzim ettiğimiz raporda da bahsettiğim veçhile, kö-kürdü fazla bulunan Rus ve diğer ecnebi kömürleri, şiddetli rütubeti müteakip tebahhura-ta maruz kaldıkları zaman ha-vi olduk'arı kökürdün fevka-lâde tahammuz etmesile ateş almasını mucip olmaktadır.

Mezkûr kömürler Kuruçeşmede baki kaldıkça, her dakika yanma tehlikesi ve tesemmüm vak'aları eksik olmaz. Hayatı umumiyyeyi de ehem-iyet e düşünelim. Bina-enaleyh Kuruçeşme muntaka-sındaki bütün haneler fennen g y k abili iskândır..

KÜÇÜK İLÂMLAR

Traktör sahiplerine

Senelerce bîlâkum traktör, orak ve harman makinelerinde çalışmış bir makinaist iş arıyor. İstiyenlerin(Yarın)da A.A. rûnuza müracaatları.

★

Zeyi

Ehliyetnamemi ve nüfus kâğıdımı zayı ettim yenilerini çıkaracağımndan hükmü yoktur.

Şo'ör Ahm-t Mün'r

Teşekkür

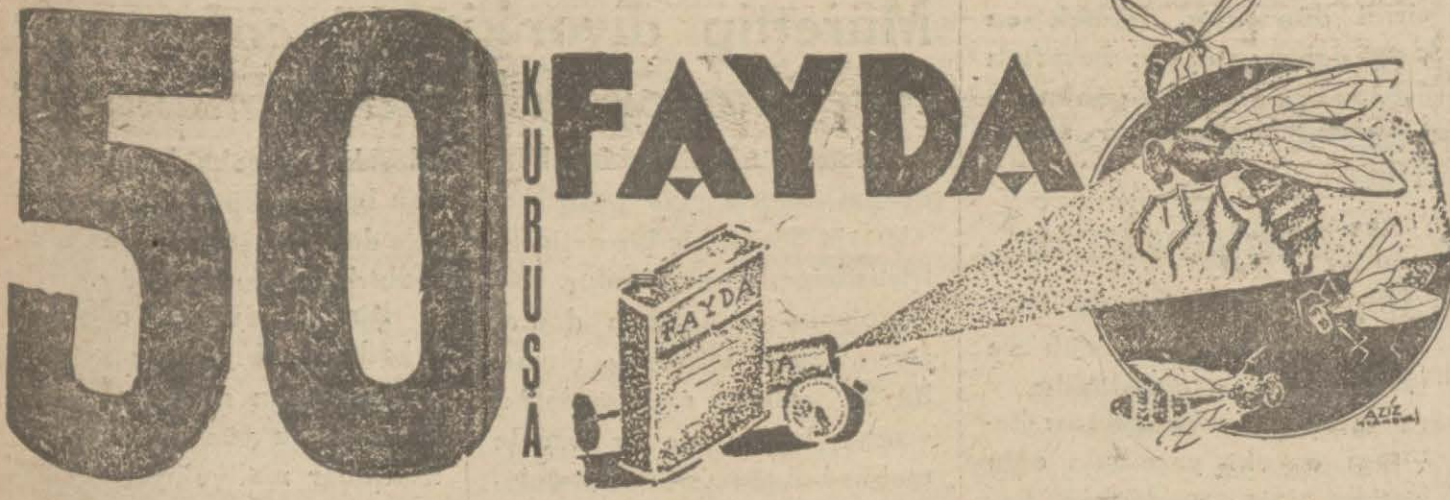
Merhûm pederimiz Manizade Hacı Hüseyin Efendinin cenaze mîrasına iştirak eden ve teziye lûtfunda bulunan zevatı muhtereme, göstermiş oldukları bu alâka ve şemimiyetle dolayı ailen namına arzı teşekkür ederiz. Ş.vket ve Âdil

Süt
Veren
Anneler

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Sütünüzü arttırır. Çocuk-
ların kemiklerini kuvvetlendirir.

Sihhatinizi, çocuklarınızı, yemeklerinizi ve kendinizi muhafaza ediniz.

Sinek, tahtakurusu, pire, bit, güve ve emsali haşarat, tehlikeli hastalıklar tevhit,
yemeklerinizi telvis eyler. Uykunuzu kaçırır, rahatınızı selbeler.

Haşarattan ve hastalıklardan ve ısraptan kurtulursunuz. FAYDA haşaratı yumurta ve tohumlarla beraber kat'iyen imha ve ifna eder. Yerli malıdır. Türk zekâsı, Türk ameli ve Türk parasile yapılmış olup daha müessir, daha mülhik olduğu gibi yarıyariya ucuzdur. Kat'iyen leke yapmaz. Kokusu hafif ve lâtiftir. İnsanlara ve çocuklara zararı yoktur. Bütün devairi devlet, ecnebi müessesat, Seyrisefain, Şirketihayriye, hastaneler, Hilâlahmer, yatı mektepleri, vapur kumpanyaları, Devlet demiryolları, Amerikan Ford kumpanyası, büyük oteller, Bursa hamamları, Valova kaplıcaları ve bütün müessesatı milliye FAYDA istimal eyler.

Servetimize acıyalım ve ecnebi yıldızlı reklâmlarına aldanmıyalım.

Kutusu 50 büyük 75 bir kiloluk 125. Pompası 75 kuruştur. Hasan ecza deposu.

Resmî İlânlar Türk Ltd Şirketi

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler
için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul ederAdres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi : Resmilân - Telefon : 20960

Yeni eserler

Kooperatifçilik

Bu nam altında Âli Ticaret mektebi kooperatifçilik hukukiyatı muallimi Suphi Nuri bey yeni bir kitap neşretmiştir. Son zamanlarda pek moda ve türkiye için çok hayırlı olacağı muhakkak olan bu meslek hakkında edinmesi lâzûmgelen her türlü ilmi ve kanunî malûmatı ihtiva eden bu kitabı karilerimize tavsiye ederiz. Subhi Nuri Bey kitabında yalnız nazariyat ve ya türkiyedeki tatbikat ile kalmamış, aynı zamanda da Rusya ve İtalya gibi zıt siyaset takip eden memleketlerde de kooperatifçilik tatbikatale meşgul olmuştur. Hâsılı bugün memleketimizde bu meslekten mufassalan bahse den yegâne eser budur.

Herkes kooperatiften bahsediyor, fakat kimse bu mesleğin neden ibaret olduğunu bilmiyor. Kooperatif nasıl bir iştir, neden mekleketimizde henüz inkişaf edemedi, nasıl terakki edecektir? Bütün bunları bilmek isteyenler bu kitabı okumalıdır.

TİYATRO ve SINEMA

Üsküdar

Hale Sinemasında
Kıraliçenin aşkı
Müessili
Konrat Nagel
İla veten
Üç Haydutlar

Çocuk hastahanesi kulak boğaz burun mütehassısı

Dr. Ekrem Behçet

Beyoğlu Mektep sokak 1
Telefon : B. O. 2496

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. Semiramis Ekrem H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon : B. O. 2496

Haydar Rifat B. in eserlerinden

Aynı haklar İki lira
Miras meseleleri Bir
Şerhli borçlar kanunu
(İkbal) kitaphanesinde

Büyük Tayyare
piyangosu

5 inci Keşide 11 Haziran 1931 dedir

Büyük İkramiye

50,000 liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000,
8.000 Liralık İkramiyeler ve 40.000
Liralık Bir Mükâfat Vardır.

Banka Frankoaziyatik

Anonim Şirketi

SERMAYESİ : 25.000.000 Frank

Merkezi idaresi; Paris, Burdo (Boudrean) sokak NO. 9

Şubeleri: İstanbul, Galata, Voyvoda caddesi No. 102

Telgraf adresi : Frasiabank

Telefon Beyoğlu 1421 2 3

Posta kutusu Galata No. 376

"Harbin Mukden,"

Bilcümle Banka muamelâtı

Hesabatı cariye küşadı — Vadesiz ve vadeli tevdiat —

Tasarruf sandığı — Mekûkâtı ecnebiye kambiyo, esham ve tahvilât alım satımı — Senet iskontosu — Esham ve tahvilât bedellerinin tahsil — Adı ve sirküler itibar mektupları — Esham ve emtia üzerine avans — Ecnebi memleket üzerine kredi küşadı — Esham ve tahvilât muhafazı vesaire

Selânik Bankası

Tarihi tesisi: 1888

Sermayesi

Tamamen tediye edilmiş:

30,000,000 Frank

Merkezi idaresi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

Galata, İstanbul, İzmir,

Samsun, Adana, Mersin

Yunanistandaki şubeleri:

Atina, Selânik, Kavala

ÇİKOLAT

GEMİL

SEKERCİ

HAFİZ MUSTAFA

VE MANTUMU

Bahçetapi Mamidiye caddesi 90

İstanbul 7 inci İcra dair-

sinden: Bir borçtan dolayı

mahcuz maa ayna bir adet

konsol işbu Haziranın 13 üncü

Cumartesi günü saat 9 dan

itibaren Tarlabası Karnaval

sokak 35 numaralı hanede

bilmüayede paraya çevrile-

ceği ilân olunur.

YELKENCİ
VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Vatan vapuru

9 Haziran

Sah

günü tam saat 17 de Sir-
keci rıhtımından hareketle
(Zonguldak, İnebolu, Sam-
sun, Ünye, Ordu, Gireson,
Trabzon ve Rize) iskele-
lerine azimet ve avdette
aynı iskelelerle (Sürmene
ve Of) a uğrıyacaktır.

Tafsilât için Sirkeci
Yelkenci hanında kâin
acentasına müracaat.

Tel. İstanbul 1515

Dr. Hafız Cemal

Dahili hastalıklar mütehassısı

Cumadan maada her
gün öğleden sonra saat
(2,30 dan 5) e kadar İ. an-
bulda Divan yolunda (118)
numaralı hususî kabinesinde
dahili hastalıkları muayene
ve tedavi eder.

Telefon: İstanbul 2393

1931 Türkiye güzelliği Kı-
raliçesi inci diğli.

NAŞİDE SAFFET HANIM
kullanmakta olduğu "BİOKS",
diş macunu ile diş fırçasın-
dan son derece memnun kal-
dığını beyan etmektedir.

BİOKS diş macunu ile
fırçaları Türkiye Diş tabipleri
cemiyeti tarafından tavsiye
edilmektedir.

Paris Tıp Fakültesi mezunu

Cilt, İrenji ve zührevî hastalıklar

mütehassısı

Dr. Bahattin Şevki

Babıâli Meserret oteli karşısı 135

İnci kat, sabahdan akşama kadar

OSMANLI BANKASI

Sermayesi 10,000,000

İngiliz lirası

İSTANBUL ACENTALİĞİ

Telefon: İstanbul 3318

BEYOĞLU DAİRESİ

Telefon: Beyoğlu 1303

Senedat ve poliça muka-
bilinde muayyen vadeli
veya hesabı cari suretile
avanslar, poliça ve iskon-
tosu.

Türkiye Cümhuriyeti-
nin baş'ıca şehirlerine ve
memaliki ecnebiyeye sen-
nedat, çek, itibar mek-
tupları ve telgraf emir-
nameleri irtislatı. (Hesabı
cari) küşadı, senedat ve
kıymetli eşya muhafazası,
kupon tahsilâtı, Türkiye
ve memaliki ecnebiyeye
keşide edilen poliçaların
tesviyesi, borsa muamelâtı
icrası, akçe bey'i ve ge-
rasi, sair bilcümle ban-
ka muamelâtı, kasa icarı.

Niçin

daima

NEŞ'ELİYİM ?

Beş dakika evvel müthiş surette dişim
ağrıyordu. Muhakkak dün akşam üşü-
müş olacağım. İki tablet "ASPIRİN"
aldım. Şimdi tamamen geçti.
"ASPIRİN", in sizin de ağrılarınızı ve
sinir bozukluklarınızı böyle çabuk ge-
çireceğine eminim.

Şirketi Hayriyeden:

Köprü - Üsküdar iskelesindeki büfenin icar müddeti 15
Haziranda hitam bulacağı ve vapurların kahve ocakları müdleti
de 12 Temmuzda munkazi olacağı cihetle isticarlarına talip
olanların heyeti teftişçe riyasetine müracaatları.

Fazla para vermemek için:
Mahrukatınızı yazın tedarik ediniz!

Kok Kömürü

Yedikule ve Kurbalıdere gazhanelerinde
Asgarî 10 ton almak üzere tonu 20 liradır.
Sikleti garanti edilir.

Sipariş yerleri:

Satiye, Metro Han, Tünel Meydanı, Beyoğlu Tel. B.O. 1161

Elektrik Evi, Beyazıt, İstanbul " 24378

Mühürdar Caddesi No. 13/15 Kadıköy " Kad. 355/6

Muvakithane Caddesi No. 83 " " 66

Şirketi Havriye İskelesi No. 10 Üsküdar " " 312

Doktor
İbrahim Zati

Cağaloğlu - Mahmudiye
caddesi Çatalçeşme so-
kak No. 5.

Her gün öğleden son-
ra altıya kadar hastala-
rını kabul eder.

İstanbul 4 üncü icrasından:
Galatada Sultanbeyazıt mahal-
lesinde Marya sokağında atık
25 credit 23 No. lı hanede mu-
tasarifen sakin iken elyem
ikametgâhı meşgul olan Ve-
renik Hanıma:

Madam Hursiyeden istikraz
eylediğiniz 1250 liraya muka-
bil vefaen ferag eylediğiniz
Galatada Sultanbeyazıt ma-
hallesinde Marya sokağında
atık 25 credit 23 No. lı hanede
3 6 931 tarihinde mahallen ya-
pılan vaziyet muamelesinde
ehlivukuf tarafından mezkûr
hanenin tamamına 3500 lira
kıymet takdird edildiği haciz
zabit varakası tebliği maka-
mina kaim olmak üzere 931 93
dosya (numarasile tarafınıza
ilânen tebliğ olunur.

Darüşsafaka müdriyetin-
den: Mektebin bir senelik et
ve ekmeği kapalı zarf usulile;
odunla kok ve mangal kömü-
rünü münakasası aleniye suretile
mubayaa olunacaktır. (23 Ha-
ziran çarşamba günü saat 16)
da kararı kat'isi verileceğin-
den taliplerin o gün saat 14)
te Nuruosmaniye Cemiyeti
Tedrisiye İslamiye merkezine
gelmeleri, Şartnamesi mahalli
mezhdardan her gün alınabilir.

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve emrazı zühreviye tedi-
vihanesi. Galata Karaköy'de bö-
rkeci firmı sırasında No. 34

Doktor Feyzi Ahmet

Cilt, saç ve zührevi has-
talıklar mütehassısı Cu-
madan maada her gün
saat 10 dan 6 ya kadar
hasta kabul edilir.

Adres: Ankara caddesi

No. 43

Telefon: İstanbul 3899

Doktor

Fuat Sabit

Ankara caddesi Cihan kütüp-
hanesi üstünde No. 66
Telefon: İstanbul 2385

Dr. Hayri Ömer

Aimanya Emrazı cil-
diye ve zühreviye cemi-
yeti azasından Beyoğlu
Ağacami karşı sırasında
133 No. öğleden sonra mü-
racaat. Telefon: 3586

9 Haziran 1931 = Hızır 35

= Salı =

Arabi			Rumi		
22 Muharrem			27 Mayıs		
Vakit - Ezanı			Vakit - Vasiati		
Evkat	S.	D.	Evkat	S.	D.
Sabah	6	47	Sabah	2	28
Öğle	4	34	Öğle	12	13
İkindi	8	34	İkindi	16	13
Akşam	12	12	Akşam	19	23
Yatsı	2	2	Yatsı	21	39
İhtisak	6	20	İhtisak	2	10

Mesul müdür ve müessir

Bârhaneltin Ali